

1 Koji su uvjeti za dobivanje razvoda?

Preduvjet za ishođenje sudske odluke o razvodu braka jest pokretanje odgovarajućeg sudskog postupka za razvod braka (parničnog ili izvanparničnog) od strane osobe ili osoba koje su na to ovlaštene (aktivno procesno legitimirane), sukladno odredbi članka 50., članka 369. i članka 453. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15., dalje: ObZ 2015.). Ukoliko bračni drugovi imaju zajedničko maloljetno dijete, uz prijedlog za sporazumni razvod braka dužni su podnijeti odgovarajuće priloge (izvješće o obveznom savjetovanju i plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi – čl. 55. u vezi s čl. 456. ObZ 2015.). Slično je zakonsko uređenje i kad bračni drugovi koji imaju zajedničko maloljetno dijete, a jedan od njih želi podnijeti tužbu za razvod braka (izvješće o obveznom savjetovanju i dokaz o sudjelovanju na prvom sastanku obiteljske medijacije – čl. 57. u vezi s čl. 379. ObZ 2015.).

2 Koji su razlozi razvoda?

Pretpostavke za razvod braka uređene su odredbom članka 51. ObZ 2015. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, sud će razvesti brak: 1. ako oba bračna druga predlažu razvod braka na temelju sporazuma, 2. ako utvrdi da su bračni odnosi teško i trajno poremećeni ili 3. ako je od prestanka bračne zajednice protekla godina dana.

3 Koje su pravne posljedice razvoda s obzirom na:

3.1 osobne odnose između supružnika (npr. prezime)

Jedna od pravnih posljedica prestanka braka jest prestanak osobnih prava i dužnosti bračnih drugova (čl. 30-33. ObZ 2015). Obiteljski zakon izrijekom propisuje da u slučaju prestanka braka (poništajem ili razvodom) svaki od prijašnjih bračnih drugova može zadržati prezime koje je imao u trenutku prestanka braka (čl. 48. ObZ 2015).

3.2 podjelu imovine supružnika

Prije nego li dođe do razvrgnuća bračne stečevine (sporazumnog ili sudskog – u izvanparničnom postupku), najčešći problem koji se pojavljuje u praksi jest razlikovanje stvari i prava koja ulaze u bračnu stečevinu od stvari i prava koja ulaze u vlastitu imovinu jednog odnosno drugog bračnog druga (razlikovanje triju imovinskih masa). Navedeni problemi rješavaju se u parničnim sudskim postupcima odgovarajućom primjenom odredbi ObZ-a (čl. 34-39. i čl. 43.-46. ObZ 2015), ako bračni drugovi nisu mogli postići sporazum o uređenju međusobnih imovinskih odnosa (bračni ugovor – čl. 40.-42. ObZ 2015), uz podrednu primjenu odredbi Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Zakona o obveznim odnosima, Zakona o zemljišnim knjigama, Zakona o trgovačkim društvima, Ovršnog zakona i Zakona o parničnom postupku (čl. 38., čl. 45. i čl. 346. ObZ 2015).

3.3 maloljetnu djecu supružnika

Pravne posljedice prestanka braka koje se odnose na maloljetnu djecu buhvačaju nekoliko bitnih pitanja: s kojim će roditeljem dijete stanovati nakon prestanka braka, ostvarivanje osobnih odnosa s drugim roditeljem s kojim neće stanovati, uzdržavanje djeteta, način ostvarivanja ostalih sadržaja roditeljske skrbi (zastupanje djeteta, sklapanje pravnih poslova, upravljanje i raspolaganje imovinom djeteta, školovanje i zdravlje djeteta itd.). Bračni drugovi mogu postići sporazum o prethodno navedenim pravnim posljedicama razvoda braka (plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi) te na taj način pokrenuti jednostavniji i brži izvanparnični postupak razvoda braka (čl. 52., čl. 54-55., čl. 106., čl. 453-460. ObZ 2015.). Ako bračni drugovi ne sastave plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi koji sadrži sporazum o prethodno navedenim pravnim posljedicama razvoda braka, odluku o tim pitanjima donosi sud po službenoj dužnosti u parničnom postupku radi razvoda braka pokrenutog tužbom (čl. 53-54., čl. 56-57. i čl. 413. ObZ 2015.). Ipak, postoji mogućnost da roditelji tijekom parničnog postupka radi razvoda braka pokrenutog tužbom postignu sporazum o prethodno navedenim pravnim posljedicama razvoda braka. U tom će slučaju sud donijeti odluku na temelju sporazuma roditelja, ako smatra da je taj sporazum u skladu s dobrobiti djeteta (čl. 104/3. u vezi s čl. 420. ObZ 2015.).

3.4 obvezu plaćanja naknade za uzdržavanje drugom supružniku?

Obiteljskim zakonom je propisana mogućnost bračnog druga da podnese zahtjev za uzdržavanje do zaključenja glavne rasprave u parnici za razvod, odnosno ako u parnici za razvod braka nije bio postavljen zahtjev za uzdržavanje, bivši bračni drug može tužbom tražiti uzdržavanje u roku od šest mjeseci od prestanka braka, sve pod uvjetom da su zakonske pretpostavke za uzdržavanje bračnog druga postojale u trenutku zaključenja glavne rasprave u parnici za razvod braka i trajale bez prestanka do zaključenja glavne rasprave u parnici za uzdržavanje (čl. 295-301., čl. 423-432. ObZ 2015.). Zakonske pretpostavke za uzdržavanje bračnih drugova su da bračni drug koji postavlja zahtjev za uzdržavanjem nema dovoljno sredstava za život ili ih ne može ostvariti iz svoje imovine, a nije sposoban za rad ili se ne može zaposliti, pod uvjetom da bračni drug prema kojem je takav zahtjev postavljen ima dovoljno sredstava i mogućnosti za izvršenje takve obveze (čl. 295. ObZ 2015.). Trajanje obveze uzdržavanje je vremenski ograničeno. Odredbom članka 298. ObZ 2015. propisano je da obveza uzdržavanja bračnog druga može trajati do godine dana, ovisno o trajanju braka i o mogućnosti da tužitelj u dogledno vrijeme na drugi način osigura sredstva za život. U ObZ 2015. uređeni su i modaliteti ispunjenja obveze uzdržavanja. Prema odredbi članka 296. ObZ 2015. uzdržavanje za bračne drugove se određuje u redovitim mjesečnim obrocima i unaprijed, ali je moguće da sud, na zahtjev jednog ili obaju bračnih drugova, odredi jednokratnu isplatu iznosa uzdržavanja uzimajući u obzir okolnosti slučaja. Sukladno odredbama članka 302. ObZ 2015., bračni drugovi mogu sklopiti i sporazum o uzdržavanju u slučaju razvoda braka (čl. 302., čl. 470-473. ObZ 2015.).

4 Što pravni pojam „zakonska rastava“ znači u praksi?

U hrvatskom obiteljskopravnom uređenju ne postoji pojam „zakonska rastava“. Analogan pojam „zakonskoj rastavi“, prema postojećem uređenju, bio bi pojam „prestanka bračne zajednice“. Do „prestanka bračne zajednice“ dolazi ako bračni drugovi prekinu sve međusobne veze koje inače obilježavaju zajednički život, tj. ako više nemaju volju da žive kao bračni drugovi te da dijele i ostvaruju sadržaje takve životne zajednice. Prestanak bračne zajednice ima značenje u području bračnog prava jer, sukladno članku 51. ObZ 2015., jedna od pravnih osnova prestanka braka jest da je od prestanka bračne zajednice protekla godina dana. Prestanak bračne zajednice ima osobiti značaj i u području uređenja imovinskih odnosa bračnih drugova jer, sukladno članku 36. ObZ 2015, u bračnu stečevinu ulazi imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice (dakle ne za vrijeme trajanja braka) ili potječe iz te imovine.

5 Koji su uvjeti za zakonsku rastavu?

U hrvatskom obiteljskopravnom uređenju ne postoji pojam „zakonska rastava“. Analogan pojam „zakonskoj rastavi“, prema postojećem uređenju, bio bi pojam „prestanka bračne zajednice“. Obiteljskim zakonom nisu propisani uvjeti za „prestanak bračne zajednice“ iz razloga što je bračna zajednica pravni standard te predstavlja životni sadržaj braka. Do prestanka bračne zajednice dolazi ako bračni drugovi prekinu sve međusobne veze koje inače obilježavaju

zajednički život, tj. ako više nemaju volju da žive kao bračni drugovi te da dijele i ostvaruju sadržaje takve životne zajednice (primjerice ne komuniciraju i sl.). Prestanak bračne zajednice u praksi se najčešće manifestira odlaskom jednog bračnog druga iz zajedničkog doma i napuštanjem drugog bračnog druga.

6 Koje su pravne posljedice zakonske rastave?

U hrvatskom obiteljskoppravnom uređenju ne postoji pojam „zakonska rastava“. Analogan pojam „zakonskoj rastavi“, prema postojećem uređenju, bio bi pojam „prestanak bračne zajednice“. „Prestanak bračne zajednice“ ima značenje u području bračnog prava jer, sukladno članku 51. ObZ 2015., jedna od pravnih osnova prestanka braka jest da je od „prestanak bračne zajednice“ protekla godina dana. „Prestanak bračne zajednice“ ima osobit značaj i u području uređenja imovinskih odnosa bračnih drugova jer, sukladno članku 36. ObZ 2015., u bračnu stečevinu ulazi imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice (dakle ne za vrijeme trajanja braka) ili potječe iz te imovine. Logika iza takvog zakonskog uređenja je u tome što se bračna zajednica ne mora vremenski podudarati s brakom, osobito kad brak prestaje razvodom. U pravilu do prestanka bračne zajednice dolazi i prije nego li se pokrene postupak razvoda braka. Shodno tome, postupak razvoda braka može potrajati, i obično traje, i nakon „prestanak bračne zajednice“ (pogotovo ako su u postupku izjavljeni pravni lijekovi).

7 Što izraz „poništenje braka“ znači u praksi?

U hrvatskom obiteljskoppravnom uređenju ne upotrebljava se pojam „poništenje braka“ već „poništaj braka“. „Poništaj braka“ je jedna od osnova prestanka braka (čl. 47. ObZ 2015) te predstavlja jedan od tri bračna spora koji su uređeni u hrvatskom pravnom poretku (čl. 369. ObZ 2015). „Poništaj braka“ predstavlja obiteljskoppravnu sankciju za slučajeve kad je brak sklopljen protivno odredbama za valjanost braka (čl. 25-29. ObZ 2015), koja se ostvaruje u parničnom postupku koji se pokreće tužbom (čl. 369. ObZ 2015). Odredbe o „poniščaju braka“ primjenjuju se u slučaju kad brak nije valjan (čl. 29., čl. 49., čl. 369-378. ObZ 2015).

8 Koji su uvjeti za poništenje braka?

U hrvatskom obiteljskoppravnom uređenju ne upotrebljava se pojam „poništenje braka“ već „poništaj braka“. Brak koji je sklopljen protivno odredbama članaka 25. do 28. ObZ 2015. (usprkos postojanja bračne smetnje maloljetnosti, nesposobnosti za rasuđivanje, lišenja poslovne sposobnosti u davanju izjava koje se odnose na osobna stanja, krvnog srodstva, odnosa posvojenja te postojanja prethodnog braka ili životnog partnerstva na strani nevjeste ili ženika) nije valjan i na njega će se primijeniti odredbe o „poniščaju braka“ (čl. 29. ObZ 2015).

9 Koje su pravne posljedice poništenja braka?

U hrvatskom obiteljskoppravnom uređenju ne upotrebljava se pojam „poništenje braka“ već „poništaj braka“. Pravne posljedice „poništaja braka“ regulirane su jednako kao za prestanak braka razvodom (vidi odgovor na pitanje 3.).

10 Postoje li načini alternativnog izvansudskog rješavanja pitanja povezanih s razvodom bez obraćanja sudu?

U pravnom poretku Republike Hrvatske razvod braka je uređen kao sudski postupak te ne postoji mogućnost razvoda braka izvan sudskog postupka. Ipak, jedno od temeljnih načela obiteljskog prava, koje je osobito naglašeno u postupku razvoda braka, jest načelo sporazumnog rješavanja obiteljskih odnosa kojim se potiče sporazumno rješavanje obiteljskih odnosa te se ističe kao zadaća svih tijela koja obitelji pružaju stručnu pomoć ili odlučuju o obiteljskim odnosima (čl. 9. ObZ 2015.). Sukladno navedenome, u obiteljskopravnom poretku predviđena su dva izvansudska postupka koji imaju za cilj, između ostalog, sporazumno rješavanje pitanja povezanih s razvodom braka: obvezno savjetovanje (čl. 321- 330. ObZ 2015) i obiteljska medijacija (čl. 331-344. ObZ 2015). Obvezno savjetovanje provodi stručni tim centra za socijalnu skrb i predstavlja oblik pomoći članovima obitelji (npr. bračnim drugovima koji namjeravaju pokrenuti postupak razvoda braka, a imaju maloljetno zajedničko dijete) da donesu sporazumne odluke o obiteljskim odnosima vodeći posebnu brigu o zaštiti obiteljskih odnosa u kojima sudjeluje dijete (npr. da sklope plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi – sporazum o pravnim posljedicama razvoda braka u kojem moraju detaljno urediti: mjesto i adresu djetetova stanovanja, vrijeme koje će dijete provoditi sa svakim od roditelja, način razmjene informacija u vezi s davanjem suglasnosti pri donošenju odluka bitnih za dijete, način razmjene važnih informacija u vezi s djetetom, visinu uzdržavanja kao obvezu roditelja kod kojega dijete ne stanuje i način na koji će se rješavati buduća sporna pitanja) te o pravnim posljedicama nepostizanja sporazuma i pokretanju sudskih postupaka u kojima se odlučuje o osobnim pravima djeteta. Obiteljska medijacija je postupak u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor iz obiteljskih odnosa uz pomoć jednog ili više obiteljskih medijatora, a glavna svrha postupka je postizanje plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi i drugih sporazuma u vezi s djetetom, kao i o svim drugim spornim pitanjima imovinske i neimovinske naravi.

11 Gdje trebam podnijeti zahtjev (molbu) za razvod/zakonsku rastavu/poništenje braka? Koje formalnosti treba poštovati i koje dokumente moram priložiti zahtjevu?

Bračni drugovi koji nemaju zajedničko maloljetno dijete mogu pokrenuti sudski postupak na način da jedan bračni drug razvod braka zahtijeva tužbom ili da oba bračna druga podnesu prijedlog za sporazumni razvod braka (čl. 50. ObZ 2015.). U oba navedena slučaja, ne provodi se izvansudski postupak obveznog savjetovanja kao oblik stručne pomoći članovima obitelji da donesu sporazumne odluke o obiteljskim odnosima kojeg provodi stručni tim centra za socijalnu skrb (čl. 321-322. ObZ 2015.) te bračni drugovi odmah ulaze u (parnični ili izvanparnični) sudski postupak razvoda koji je relativno jednostavan i brz. Sve navedeno se na odgovarajući način primjenjuje i za sudski postupak poništaja braka kad bračni drugovi nemaju zajedničko maloljetno dijete. Bračni drugovi koji imaju zajedničko maloljetno dijete mogu pokrenuti sudski postupak na način da jedan bračni drug razvod braka zahtijeva tužbom ili da oba bračna druga podnesu prijedlog za sporazumni razvod braka (čl. 50. ObZ 2015.). Međutim, prije pokretanja postupka radi razvoda braka (tužbom ili prijedlogom za sporazumni razvod braka) u kojem postoji zajedničko maloljetno dijete, bračni drugovi obvezni su sudjelovati u izvansudskom postupku obveznog savjetovanja kao obliku stručne pomoći članovima obitelji da donesu sporazumne odluke o obiteljskim odnosima kojeg provodi stručni tim centra za socijalnu skrb (čl. 321-322. ObZ 2015.). Svrha takvog uređenja je pružiti bračnim drugovima stručnu pomoć, između ostalog, i u pogledu sklapanja plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi – sporazuma o pravnim posljedicama razvoda braka u kojem moraju detaljno urediti: mjesto i adresu djetetova stanovanja, vrijeme koje će dijete provoditi sa svakim od roditelja, način razmjene informacija u vezi s davanjem suglasnosti pri donošenju odluka bitnih za dijete, način razmjene važnih informacija u vezi s djetetom, visinu uzdržavanja kao obvezu roditelja kod kojega dijete ne stanuje i način na koji će se rješavati buduća sporna pitanja. Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi roditelji mogu sastaviti u spomenutom postupku obveznog savjetovanja, ali ga mogu sklopiti i samostalno, kao i u postupku obiteljske medijacije (izvansudskom postupku u kojem bračni drugovi nastoje sporazumno riješiti spor iz obiteljskih odnosa uz pomoć jednog ili više obiteljskih medijatora – čl. 331. ObZ 2015.). Na taj način, sklapanjem plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, bračni drugovi mogu pokrenuti jednostavniji i brži izvanparnični postupak za razvod braka koji se pokreće prijedlogom (čl. 52., čl. 54-55., čl. 106., čl. 453-460. ObZ 2015). Bračni drugovi koji imaju zajedničko maloljetno dijete dužni su uz prijedlog za sporazumni razvod braka podnijeti izvješće o obveznom savjetovanju iz članka 324. ObZ 2015. i plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi iz članka 106. ObZ 2015.) (čl. 456. ObZ 2015).

Ako bračni drugovi ne sastave plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi koji sadrži sporazum o prethodno navedenim pravnim posljedicama razvoda braka, odluku o tim pitanjima donosi sud po službenoj dužnosti u parničnom postupku radi razvoda braka pokrenutog tužbom (čl. 53-54., čl. 56-57. i čl. 413. ObZ 2015.). Ako bračni drugovi imaju zajedničko maloljetno dijete, uz tužbu radi razvoda braka tužitelj je dužan priložiti izvješće o obveznom savjetovanju iz članka 324. ObZ-a 2015. i dokaz o sudjelovanju na prvom sastanku obiteljske medijacije (čl. 379. ObZ 2015.).

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

U pravnom poretku Republike Hrvatske pitanja vezana uz pružanje usluge besplatne pravne pomoći te mogućnosti oslobođenja od plaćanja troškova sudskog postupka i oslobođenja od plaćanja sudskih pristojbi uređena su Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine 143/2013 - dalje: ZBPP).

Osobe mogu ostvariti primarnu pravnu pomoć u svim postupcima, uključujući bračne sporove te ostale postupke iz obiteljskih odnosa, pod uvjetom da ispunjavaju zakonom određene pretpostavke (čl. 9-11. ZBPP). Osobe mogu ostvariti i sekundarnu pravnu pomoć u postupcima iz obiteljskih odnosa te u ostalim u zakonu navedenim postupcima, pod uvjetom da ispunjavaju zakonom određene pretpostavke (čl. 12-25. ZBPP). Pitanje ishođenja odobrenja za oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka u točno određenim postupcima, pa tako i postupcima iz obiteljskih odnosa, uređeno je odredbom članka 13. stavak 3. ZBPP. Pitanje ishođenja odobrenja za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi u svim sudskim postupcima, pa tako i postupcima iz obiteljskih odnosa, uređeno je odredbom članka 13. stavak 4. ZBPP. Posebno se skreće pozornost na odredbe: a) kojima se uređuje pitanje pružanja sekundarne pravne pomoći bez utvrđivanja imovinskog stanja te osobe (čl. 15. ZBPP), b) kojima se uređuje postupak za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći (čl. 16-18. ZBPP), c) kojima se uređuje opseg pružanja sekundarne pravne pomoći (čl. 19. ZBPP), d) kojima se uređuju procesna pitanja i druga pitanja bitna za ostvarenje besplatne pravne pomoći (čl. 20-25. ZBPP). Ujedno se skreće pozornost na čl. 6. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“, 74/95., 57/96., 137/02., (26/03.), 125/11., 112/12., 157/13., 110/15.), u pogledu stranaka koje su uvijek oslobođene plaćanja sudskih pristojbi.

13 Je li moguće uložiti žalbu na odluku povezanu s razvodom/zakonskom rastavom/poništenjem braka?

Na sudsku odluku koja je donesena u postupku za razvod ili poništaj braka moguće je uložiti žalbu. To pravo ima svaka od stranaka u postupku. Obiteljski zakon izrijekom ne uređuje institut žalbe u bračnim sporovima već odredbom članka 346. propisuje podrednu primjenu odredbi Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13. i 89/14 – dalje: ZPP). ZPP u članku 348. uređuje institut žalbe protiv presude, dok u članku 378. uređuje institut žalbe protiv rješenja. Što se tiče pravnih lijekova protiv drugostupanjske presude donesene u bračnom sporu, ObZ 2015. propisuje da revizija nije dopuštena (čl. 373. ObZ 2015.).

14 Što treba učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici?

Sukladno čl. 21. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2001/2003 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, (Uredba Brussels IIa) odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici priznaje se automatski, bez potrebe bilo kakvog posebnog postupka (st.1.), no sukladno st. 3. Uredbe svaka zainteresirana stranka može zatražiti donošenje odluke o priznavanju ili nepriznavanju sudske odluke. U tom slučaju zahtjev za priznavanje podnosi se mjesno nadležnom općinskom sudu sa popisa sudova koji je sukladno čl. 68. dostavljen Komisiji, uz pismena propisana čl. 37. Uredbe Bruxelles IIa. Osim navedenoga, svakako valja napomenuti kako, ne dovodeći u pitanje gore navedeni čl. 21. st. 3. Uredbe Bruxelles IIa, osobito nije potreban nikakav poseban postupak za ažuriranje registra o građanskom stanju države članice na temelju sudske odluke koja se odnosi na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka koja je donesena u drugoj državi članici, a protiv koje nije moguće korištenje nikakvog pravnog lijeka u skladu s pravom te države članice.

15 Kojem se sudu moram obratiti kako bih se usprotivio priznavanju odluke o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici? Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima?

Zahtjev za priznavanje ili nepriznavanje odluke (čl. 21. st. 3. Uredbe Bruxelles IIa) podnosi se mjesno nadležnom općinskom sudu sa popisa sudova kako je navedeno u odgovoru pod pitanjem br. 14. U ovom slučaju primjenjuje se postupak u skladu s odjeljkom 2. Poglavlja III Uredbe Bruxelles IIa. Pravni lijek, odnosno žalba iz čl. 33. Uredbe Bruxelles IIa podnosi se drugostupanjskim (županijskim) sudovima putem prvostupanjskog suda koji je donio rješenje (općinski sud sa gore navedenog popisa).

16 Koje zakonodavstvo u vezi s razvodom sud primjenjuje u postupcima između supružnika koji ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Za razvod braka mjerodavno je pravo države čiji su državljani oba bračna druga u vrijeme podnošenja tužbe.

Ako su bračni drugovi državljani različitih država u vrijeme podnošenja tužbe, za razvod braka mjerodavna su kumulativno prava obiju država čiji su oni državljani (čl. 35. st. 2. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (NN 53/91, 88/01). Ako se brak ne bi mogao razvesti po pravu država čiji su bračni drugovi državljani, za razvod braka mjerodavno je pravo Republike Hrvatske ako je jedan od bračnih drugova imao u vrijeme podnošenja tužbe prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Ako je jedan od bračnih drugova državljanin Republike Hrvatske koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, a brak se ne bi mogao razvesti po pravu određenom u čl. 35. stavku 2. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima, za razvod braka mjerodavno je pravo Republike Hrvatske.

Posljednji put ažurirano: 14/03/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.